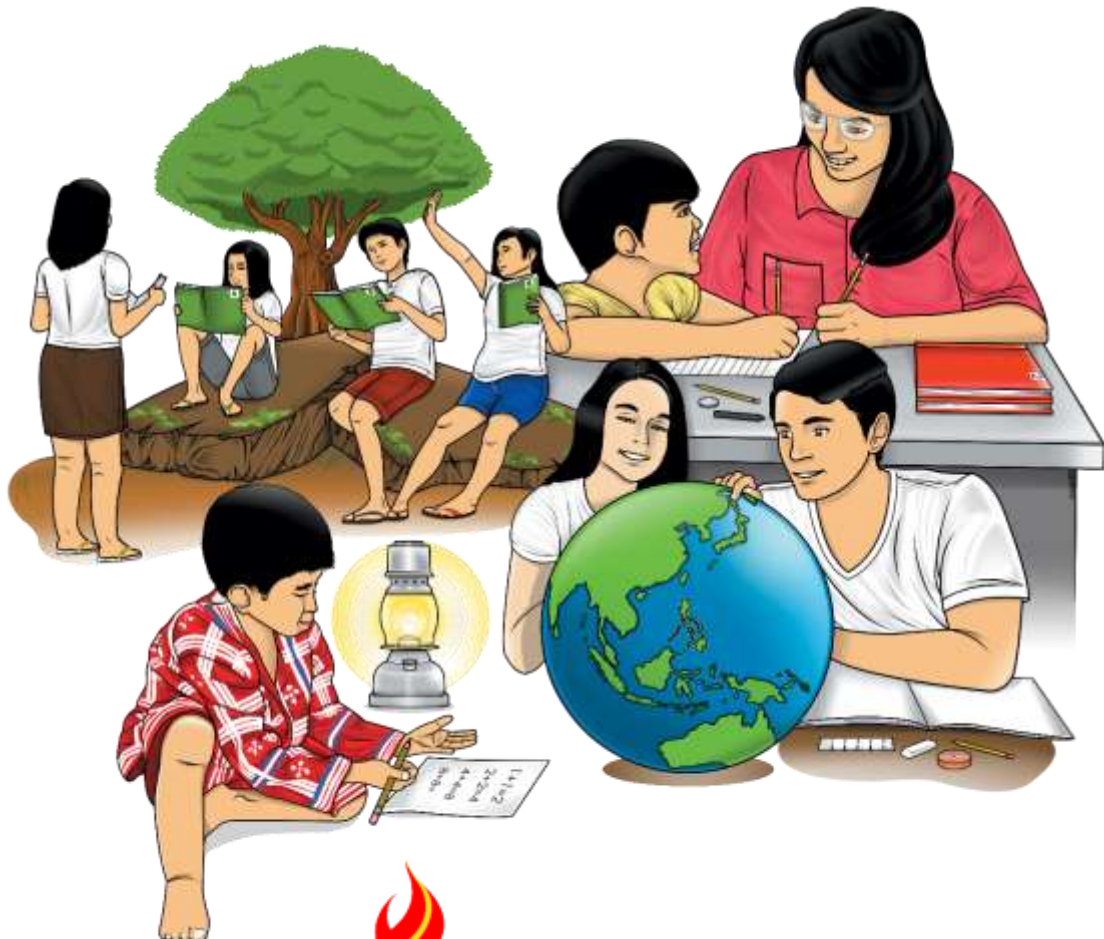

Edukasyong Pantahanan at Pangkabuhayan

ICT and Entrepreneurship – Modyul 1:
“Produkto O Serbisyo?!”

**Edukasyong Pantahanan at Pangkabuhayan – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode
ICT and Entrepreneurship – Modyul 1: “Produkto O Serbisyo?”
Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o *brand name*, tatak o *trademark*, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Roque C. Abanador

Editor: Wilma S. Carreon, Gina J. Galvez, Gary B. Mosquito

Tagasuri: Medarlou A. Genoguin, Elizabeth V. Ballais, Jenita D. Guino

Tagaguhit:

Tagalapat: Eugene S. Ignacio

Tagapamahala:

Ramir B. Uytico
Arnulfo M. Balane
Rosemarie M. Guino
Joy B. Bihag
Ryan R. Tiu
Judella R. Lumpas
Margarito A. Cadayona, Jr.
Jose B. Mondido
Francisco L. Bayon-on, Jr.
Amer L. Santolorin
Medarlou A. Genoguin

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Regional No. VIII

Office Address: Government Center, Cadahug, Palo, Leyte

Telefax: 053 – 832-2997

E-mail Address: region8@deped.gov.ph

5

Edukasyong Pantahanan at Pangkabuhayan

**ICT and Entrepreneurship – Modyul 1:
Produkto O Serbisyo?**

Paunang Salita

Ang *Self-Learning Module* o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba-ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Bilang isang *entrepreneur* na nagnanais na magtayo ng negosyong pantahanan o pamayanan. Mahalaga na malaman ang pagkakaiba ng produkto at serbisyo upang mabigyan ng tama at maayos na paghahanda kung alin sa dalawa ang maaaring ialok sa mamimili batay sa kanilang pangangailangan at kagustuhan.

Sa pamamagitan ng Modyul na ito, matutulungan ka upang matukoy ang iyong mga kailangan at kakayahan. Matutulungan ka nitong makilala nang mas mabuti ang iyong sarili, ang ibang tao, at ang iyong pamayanan upang makagawa ka ng mga proyektong mapagkakakitaan. (EPP5IE-Oa-2)

Subukin

Panuto: Kilalanin ang mga salita na nasa loob ng kahon. Ilagay sa tamang hanay kung saan ito napapabilang na pangkat - produkto o serbisyo. Gawin ito sa iyong kwaderno.

<i>manikurista</i>	<i>suman</i>	<i>daing na isda</i>	<i>tinapay</i>
<i>mekaniko</i>	<i>guro</i>	<i>basket</i>	<i>tagagupit</i>
<i>gulay</i>	<i>drayber</i>		

Produkto	Serbisyo
1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

Produkto O Serbisyo?!

Sa panahon ng makabagong teknolohiya, nagbabago ang lahat ng mga bagay at marami ang mga pwedeng mapagkakitaan ng mga tao. Ang ilan ay maaaring makapagnegosyo gamit ang mga produktong karaniwang gawa sa kamay o makina. Ang iba naman ay maaaring magtagumpay sa buhay gamit ang kanilang serbisyo sa paglilingkod ayon sa uri ng kaalaman at kasanayan sa iba't-ibang *sector* sa lipunan.

Balikan

Sa nakaraang modyul ay natutunan mo ang mga oportunidad na maaaring mapagkakitaan sa tahanan at pamayanan. Maraming mga bagay ang kailangang sabayan bugso na rin ng mga pagbabagong nagaganap sa lipunan. Maraming mga oportunidad ang dumarating kasabay sa pag-angat ng buhay ng bawat mamamayang Pilipino. Ang isa sa mga mahalagang papel na ginagampanan ng isang tao ay ang kumita at magkaroon ng kabuhayan para sa pang araw-araw na pangangailangan.

May alam ka bang mga oportunidad na maaring mapagkakitaan sa tahanan at pamayanan? Ano-ano ito? Gaano kahalaga ang mga kabuhayang ito sa mga tao?

Tuklasin

Panuto: Piliin sa loob ng kahon ang tamang produkto o serbisyo na tinutukoy sa bawat pangungusap. Gawin ito sa iyong kwaderno.

<i>tagaluto</i>	<i>tagalaba</i>
<i>damit</i>	<i>gatas</i>
<i>maghahalaman</i>	<i>karpentero</i>

- _____ 1. Tagalaba ng mga damit, kumot at iba pa.
- _____ 2. Produkto ng sastre o mananahi.
- _____ 3. Tagapag-alaga ng iba-ibang uri ng halaman.
- _____ 4. Mahusay sa pagluluto.
- _____ 5. Isa sa mga produkto ng baka at kalabaw.

Suriin

MGA PRODUKTO

Ang mga produkto ay mga ani o bunga at mga kalakal tulad ng pagkain, damit, sapatos, gamot, *appliances*, sabon, alahas, sasakyan at iba pa. Maaari rin itong mga bagay na gawa ng mga prodyuser o negosyante upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga tao sa pamayanan.

Mga Uri ng Produkto:

- *Durable Goods* – Ito ay mga kagamitang maaaring gamitin nang matagalan.
Halimbawa: damit, sapatos, alahas, kasangkapan sa bahay, *computer*, mga sasakyan at iba pa.
- *Non-durable Goods* – Ito ay mga produktong madaling maubos o karaniwang ginagamit.
Halimbawa: mga pagkain, mga inumin, mga sabong pampaligo at panlaba, lapis, papel, at marami pang iba.

MGA SERBISYO

Ang serbisyo ay isang uri ng paglilingkod o pagsisilbi gamit ang mga kaalaman at kasanayan sa lipunan at tumutugon sa mga pangangailangan ng mga tao sa pamayanan. Ito ay nahahati sa iba't-ibang *sector* gaya ng propesyonal, teknikal at mga kasanayan. May mga serbisyo na kailangan muna makapagtapos ng kurso at makakuha ng *board o bar exam* upang makakuha ng lisensiya para makapagtrabaho sa *professional service sector*.

Mga Uri ng Serbisyo:

- *Propesyonal* – kailangan nakapagtapos ng kurso at nakakuha ng board o bar exam upang makakuha ng lisensiya para makapagtrabaho.
Halimbawa: guro, *engineer*, *doctor*, abogado, nars, *accountant* at iba pa.
- *Teknikal* – Ito ay uri ng serbisyo na nangangailangan ng mga kaalaman sa paggawa ng mga bagay o pagkukumpuni gamit ang iyong kaalamang *technical*.
Halimbawa: auto mechanic, computer programmer, electrician, computer technician, aircraft mechanic at marami pang iba.
- *Kasanayan* – serbisyong nangangailangan ng mga kasanayan sa paggawa.
Halimbawa: masahista, mananahi, karpintero, pintor, barbero at marami pang iba.

Pagyamanin

Panuto: Ang mga nakasulat sa *cards* ay mga halimbawa ng iba-ibang produkto at serbisyo na makikita sa pamayanan. Ilagay sa tamang hanay ang bawat salita na napapabilang sa pangkat na produkto o serbisyo. Gawin ito sa iyong kwaderno.

mekaniko	sapatos	drayber	dentista
compyuter	radyo	Security Guard	tubero
shampoo	kotse		

Mga Produkto	Mga Serbisyo
1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

Isaisip

Ang mga pangangailangan ng tao ay natutugunan dahil sa iba-ibang produkto at serbisyong nasa pamayanan. Ang mga produkto ay mga kalakal na nakikita o nahahawakan, samantalang ang mga serbisyo ay mga aktibidad na ginagawa ng mga tao at makinarya.

Para sa mga karagdagang kaalaman tungkol sa aralin, maaaring sagutin ang mga sumusunod na pagsasanay.

Panuto: Isulat sa patlang kung Sebisyo o Produkto ang tinutukoy sa bawat bilang. Gawin ito sa iyong kwaderno.

- _____ 1. Sila ang gumagawa ng mga pangklinikang pangrepleksolohiya o pagmamasaha.
- _____ 2. Ito ay mga pagkain na niluluto sa mga *restaurant* upang matugunan ang pangangailangan ng mga mamamayan.
- _____ 3. Mga nagtuturo sa mga pampublikong paaralan upang magkaroon ng mgandanag kinabukasan ang mga kabataan.
- _____ 4. Mga sasakyang ginagamit ng mga tao sa pang araw-araw.
- _____ 5. *Cellphones, laptops* at iba pang mga gadyet na ginagamit ng mga tao sa komunikasyon.
- _____ 6. Mga drayber at tsuper na tagahatid ng mga tao sa trabaho at sa paaralan.
- _____ 7. Mga *doctor* at nars na tagapag-alaga ng mga taong may sakit.
- _____ 8. Telebisyon at Radyo ay nagsisilbing libangan ng mga tao.
- _____ 9. Kotse, motrsiklo at iba pang uri ng mga sasakyang ginagamit ng mga tao araw-araw.
- _____ 10. Tagagawa ng mga plano para sa pagtatayo ng mga malalaking bahay o istraktura.

Isagawa

Gawain 1

Panuto: Kilalanin ang mga sumusunod na mga salita. Sagutin kung **Produkto** o **Serbisyo**. Isulat ang iyong sagot sa kwaderno.

1. silya at mesa _____
2. pagmamaneho _____
3. buko pie _____
4. pagmamasaha _____
5. pagtuturo _____

Gawain 2

Panuto: Isulat ang Tama kung wasto ang isinasaad ng pangungusap at Mali kung hindi. Isulat ang iyong sagot sa kwaderno

- _____ 1. Ang serbisyo ay mga uri ng paglilingkod na kalimitang tumutugon sa mga pangangailangan ng mga tao.
- _____ 2. Ang produkto ay ang mga bagay na ginagawa ng mga negosyante para tugunan ang mga pangangailangan ng mga tao.
- _____ 3. Ang mga tao ay walang karapatang magsilbi o magtrabaho para sa mga pangunahing pangangailangan sa pamayanan.
- _____ 4. Ang pagbibigay ng serbisyo ay nababatay sa kakayahan ng isang tao at sa kung ano ang kanyang kursong natapos.
- _____ 5. Hindi pinapayagan ang isang negosyante na mamili ng produktong maaaring ilabas sa merkado.

Tayahin

Panuto: Batay sa mga natutunan mo tungkol sa pagkakaiba ng mga produkto at mga serbisyo, isagawa ang sumusunod. Lagyan ng tsek (✓) kung ang tinutukoy ay produkto at ekis (X) naman kung serbisyo. Gawin ito sa iyong kwaderno.

- _____ 1. *car wash*
- _____ 2. *pamamalantsa*
- _____ 3. *kwintas*
- _____ 4. *Cellphone*
- _____ 5. *buko juice*
- _____ 6. *Shoe Repair Shop*
- _____ 7. *computer programmer*
- _____ 8. *manikurista*
- _____ 9. *hamburger*
- _____ 10. *pantalón*

Karagdagang Gawain

Panuto: Kumpletuhin ang tsart sa pamamagitan ng pagtatala ng mga produkto at serbisyong makikita sa inyong lugar o barangay. Gawin ito sa iyong kwaderno.

Produkto	Serbisyo
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

Susi sa Pagwawasto

Subukin:
 1. gulay
 2. suman
 3. daing na isda
 4. basket
 5. tinapay
 SERBISYO
 6. *manicurist*
 7. *mechanic*
 8. guro
 9. drayber
 10. *barber*

Tayahin:
 1. X
 2. X
 3. ✓
 4. ✓
 5. ✓
 6. X
 7. X
 8. X
 9. ✓
 10. ✓

Tuklasin:
 1. tagalaba
 2. damit
 3. maghahalaman
 4. tagaluto
 5. gatas

Karagdagang Gawain:
 (Answer may vary)

Pagyamanin:

Produkto	Serbisyo
1. <i>compyuter</i>	9. <i>mekaniko</i>
2. sapatos	7. <i>drayber</i>
3. <i>radiyo</i>	8. <i>Security guard</i>
4. <i>shampoo</i>	6. <i>dentista</i>
5. kotse	10. <i>tubero</i>

Isagawa:
 Gawain 1
 1. Produkto
 2. Serbisyo
 3. Produkto
 4. Serbisyo
 5. Serbisyo
 Gawain 2
 1. Tama
 2. Tama
 3. Mali
 4. Tama
 5. Mali

Isaisip
 1. Serbisyo
 2. Produkto
 3. Serbisyo
 4. Produkto
 5. Produkto
 6. Serbisyo
 7. Serbisyo
 8. Produkto
 9. Produkto
 10. Serbisyo

Sanggunian

Curriculum Guide EPP5IE-0a-2 p. 17

DepEd Region 08, EPP-5 Patnubay ng Guro, First Edition 2016, ICT-
Entrepreneuership, Aralin 3-4 pp. 7-11

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph